

*Załącznik do
Uchwały Nr XXI/186/08
Rady Miejskiej w Zamościu
z dnia 30 czerwca 2008 r.*

***Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
na terenie Miasta Zamość
na lata 2008 – 2013.***

Zamość, czerwiec 2008 roku

Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2008 - 2013 jest jednym z elementów funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Zamościa. Głównym zadaniem Programu jest wzmocnienie oraz usystematyzowanie działań i zadań realizowanych przez różne podmioty w tym zakresie, a także udzielanie szeroko rozumianego wsparcia dla rodziny.

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem każdego człowieka. Rozwija jego osobowość, system wartości, poglądy. Uczy życia w społeczeństwie i kształtuje sposób nawiązywania relacji międzyludzkich. Dla prawidłowego procesu wychowania dzieci i życia osób dorosłych ważne jest, aby ta podstawowa komórka społeczna spełniała swoje funkcje w sposób optymalny. Trudno przecenić znaczenie prowadzenia satysfakcjonującego życia rodzinnego dla zdrowia psychicznego i fizycznego każdego człowieka. W przypadku dezorganizacji rodziny i pojawienia się zachowań patologicznych niezbędna jest pomoc instytucjonalna skierowana do wszystkich członków rodziny, zarówno do sprawców jak i ofiar przemocy. Jednym z rodzajów nieprawidłowych zachowań o dużej szkodliwości społecznej i jednostkowej jest przemoc domowa. Według definicji zawartej w art. 2 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz.1493), przemoc to:

„jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie jest najgorszym rodzajem przemocy, z jakim może spotkać się człowiek, gdyż jej sprawcą jest osoba najbliższa: członek rodziny. Jest to zjawisko intencjonalne i nieusprawiedliwione, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Rzadko jest czynem jednorazowym, znacznie częściej jest procesem o długiej, nawet kilkudziesięcioletniej historii. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i występować jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Inni badacze zjawiska mówią też o takich formach przemocy jak: izolowanie, groźby, zastraszanie, manipulowanie czy wykorzystywanie i nadużywanie tradycyjnych

wyobrażeń o przywilejach przysługujących mężczyźnie. Jedną z form przemocy jest zaniedbywanie dzieci, rozumiane jako niezaspokojenie ich potrzeb fizycznych i psychicznych. Dzieci są także ofiarami przemocy domowej w sytuacji, gdy są świadkami zachowań przemocowych jednego z rodziców wobec drugiego.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym i zawsze przynosi szkody, zwłaszcza jeśli chodzi o zdrowie psychiczne i fizyczne. Doznawanie przemocy w dzieciństwie może objawiać się różnymi formami niedostosowania społecznego. Mogą pojawiać się trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych grupach młodzieżowych, w tym przestępczych, a także nadużywanie alkoholu, narkotyków i wysoki poziom agresji. Doświadczanie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe życie i podwyższa ryzyko stosowania przemocy wobec innych osób w dorosłym wieku. Osoby dorosłe doświadczające przemocy ze strony partnera często cierpią na różnego rodzaju choroby somatyczne związane z długotrwałym stresem, zaburzenia emocjonalne, stany depresyjne i lękowe. W związku z występowaniem przemocy domowej u ofiar pojawia się zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, niska samoocena, bezradność, bierność oraz adaptacja do przemocy.

Przemoc domowa to problem nie tylko uwikłanych w nią jednostek, ale także ogromny problem społeczny. Dlatego niezbędne jest podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie przez odpowiednie instytucje i profesjonalistów niosących pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Na terenie Miasta Zamość funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej finansowany w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz dotacji Wojewody. Zadaniem jednostki jest udzielanie specjalistycznej pomocy i poradnictwa, w tym rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, celem przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Przemoc domowa jest problemem bardzo złożonym i pomimo wielu kampanii oddziaływujących na świadomość społeczną, nadal traktowana jest jako sprawa wstydliva, skrywana w czterech ścianach domu. Aby określić skalę tego zjawiska na terenie Miasta Zamość w 2006r. zebrano dane z następujących instytucji:

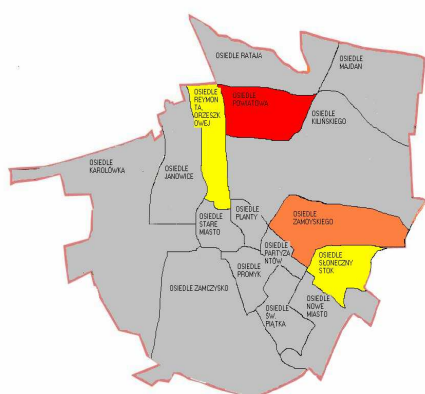
- Komendy Miejskiej Policja (ilość przeprowadzonych interwencji związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie oraz ilości założonych Niebieskich Kart),
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej (ilość udzielonych porad i interwencji związanych z przemocą),
- Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie (ilość rozpoznanych przez pracowników socjalnych środowisk, w których występuje przemoc domowa),

- Sądu Okręgowego w Zamościu (prowadzone dozory i nadzory związane z przemocą domową zarówno ze strony dorosłych, jak i nieletnich).

W związku z tym, że przemoc domowa bardzo często współwystępuje z nadużywaniem alkoholu przez jedna lub więcej osób w rodzinie, wzięto pod uwagę także dane z:

- Wydział Promocji, Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zamość (ilość zgłoszeń o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu).

Na podstawie zgromadzonych informacji opracowano mapkę zamojskich osiedli najbardziej zagrożonych występowaniem przemocy domowej oraz uzależnienia od alkoholu. Podstawą występowania danego osiedla w zestawieniu jest fakt, iż ilość podejmowanych przez w/w instytucje interwencji przekroczyła 10% wszystkich działań podejmowanych przez te instytucje w związku z występowaniem przemocy domowej. A w przypadku Wydziału KPiSS UM – ilością zgłoszeń o podjęcie leczenia odwykowego.

Osiedla najbardziej zagrożone występowaniem przemocy domowej i uzależnienia do alkoholu:

- 1. Powiatowa**
- 2. Zamoyskiego**
- 3. Słoneczny Stok**
- 4. Orzeszkowej i Reymonta**

Instytucja	NAZWY OSIEDLI				
Policja	Zamoyskiego	Powiatowa	Słoneczny Stok	Stare Miasto	Partyzantów
OIK	Zamoyskiego	Słoneczny Stok	Orzeszkowej	Powiatowa	
MCPR	Nowe Miasto	Powiatowa	Promyk		
Kurator	Stare Miasto	Planty	Zamoyskiego	Powiatowa	Orzeszkowej
Wydział	Orzeszkowej	Zamoyskiego	Planty	Słoneczny Stok	Powiatowa

Najbardziej miarodajnym źródłem dotyczącym występowania przemocy są dane z KMP, gdyż to policja najczęściej inicjuje procedurę Niebieskiej Karty. Rodziny, w których występuje przemoc niechętnie ujawniają te informacje innym służbom, chociażby pracownikom socjalnym, nie godzą się na przekazywanie swoich danych innym instytucjom lub wycofują się ze współpracy. Jak wynika z doświadczeń osób i organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej, w/w zbiorcze zestawienie nie oddaje powagi problemu.

Zazwyczaj sytuacji przemocowej towarzyszy wstyd i poczucie winy, a ujawnienie zjawiska przez system rodzinny następuje w sytuacjach ekstremalnych. Dlatego należy zdawać sobie sprawę, iż w dalszym ciągu nie jest możliwe oszacowanie skali zjawiska, z powodu braku rzetelnych danych. Nadal brak także diagnozy problemu w odniesieniu do poszczególnych grup ofiar: osób starszych, niepełnosprawnych, dzieci.

Podmioty funkcjonujące na terenie Miasta Zamość działające m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie,
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej ŚDS,
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Poradnia Terapii Uzależniania do Alkoholu i Współuzależnienia,
5. Komenda Miejska Policji w Zamościu,
6. Sądy i prokuratura,
7. Kuratorzy sądowi
8. Straż Miejska,
9. Ośrodki zdrowia,
10. Placówki oświatowe.

Istotnym czynnikiem warunkującym skuteczność podejmowanych w ramach **Programu** działań jest współpraca jednostek administracji rządowej i samorządowej, sądów, niepublicznych placówek, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym skutkom.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania własne gminy i powiatu m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dlatego w **Programie** zostały zawarte zadania nałożone przez ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zarówno na gminę, jak i na powiat. Głównym obowiązkiem jest opracowanie i realizacja systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość ma za zadanie:

- Efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- Zmniejszenie negatywnych skutków występowania przemocy w życiu społecznym i rodzinnym,
- Usprawniania współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,

- Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej.

Koordynatorem realizacji działań zapisanych w **Programie** będzie Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu. Sprawozdania roczne z realizacji będą składane do Prezydenta Miasta Zamość.

Cele programu:

Cel nadrzędny zostanie osiągnięty poprzez realizacją poszczególnych celów operacyjnych i zawartych w nim zadań. Długofalowość **Programu** umożliwi pełną realizację zapisanych działań i przyniesie korzyści bezpośrednim i pośrednim beneficjentom. W **Programie** wymienia się instytucje, organizacje i inne podmioty włączone do realizacji poszczególnych zadań oraz określa się zasady ich współpracy. **Program** precyzuje oczekiwane efekty podejmowanych działań.

Cel nadrzędny:

Zorganizowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne:

1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promocja postaw społecznych,
2. Podnoszenie efektywności działań i współpracy instytucji oraz organizacji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie,
3. Zapewnienie profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiarom i świadkom przemocy domowej,
4. Podejmowanie działań ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie,
5. Utworzenie systemu informacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy,
6. Analiza dostępności różnych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz diagnoza potrzeb w tym względzie.

Spodziewanymi efektami realizowanego Programu będzie:

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy,
2. Wzrost efektywności współpracy instytucji działających na rzecz osób doznających przemocy domowej,
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy dla ofiar i świadków przemocy domowej,
4. Zmniejszenie liczby zachowań przemocowych,

5. Utworzenie systemu informacyjnego nt. zjawiska przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy,
6. Dostosowanie oferty specjalistycznej pomocy do potrzeb ofiar i świadków przemocy domowej.

Cel operacyjny:

- 1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promocja postaw społecznych,*

Uzasadnienie:

Przemoc domowa jest zjawiskiem od lat znajdującym się w centrum uwagi społecznej. Dzięki prowadzonym licznym akcjom medialnym o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim w świadomości społecznej następuje obniżenie poziomu akceptacji dla zachowań przemocowych, zwłaszcza w kręgu rodzinnym. Dalsze prowadzenie tego rodzaju akcji będzie wpływać na wzmacnianie postawy braku akceptacji dla przemocy domowej, a co za tym idzie przyczyni się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa u osób jej doznających. Skutkiem wzrostu poczucia bezpieczeństwa ofiar będzie poszukiwanie pomocy w rozwiązaniu sytuacji przemocowej w odpowiednich instytucjach.

Osobami najbardziej narażonymi na doznawanie przemocy domowej są kobiety i dzieci, dlatego prowadzone akcje informacyjne powinny koncentrować się głównie na ochronie praw tych dwu grup społecznych. Dzięki podejmowaniu w/w działań, nastąpi wzrost świadomości u ofiar przemocy odnośnie przysługującym prawom. Szerokie rozpowszechnianie informacji o służbach ustawowo zaangażowanych w działania na rzecz ofiar przemocy domowej oraz dostępnych formach pomocy, przyczyni się do częstszego sięgania po oferowaną pomoc przez osoby tego potrzebujące.

Ważnym działaniem w kontekście wzrostu świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej jest prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży. Ma to znaczenie również z tego względu, iż dzieci będące świadkami przemocy domowej mają tendencje do przenoszenia nieprawidłowych zachowań społecznych poza krąg domowy. Często jest to główne źródło niedostosowania społecznego, przestępczości nieletnich i innych problemów. Najlepszą formą oddziaływań naprawczych jest realizowanie programów profilaktyki przemocy w szkołach, a także objęcie dzieci doświadczających przemocy indywidualnymi oddziaływaniami wspierającymi. Jednym ze skuteczniejszych oddziaływań zapobiegawczych

ukierunkowanych na uczenie dzieci obrony swoich praw, jest zdobycie umiejętności zachowań asertywnych.

W kampaniach edukacyjnych ważną rzeczą jest położenie nacisku na obalanie mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie. Ważnym aspektem jest także przekazanie wiedzy osobom dorosłym i młodzieży na temat skutecznych metod rozwiązywania problemów.

Przemoc domowa dotyka osoby najsłabsze w rodzinie, dlatego wiedza o tym kiedy zaczyna się przemoc wobec dziecka czy partnera, jakie są rodzaje przemocy i co czuje osoba doznająca przemocy, powinny zostać włączone w działania edukacyjne na rzecz małżeństwa i rodzin.

Zadania:

- Przygotowanie i realizacja kampanii informacyjnych i edukacyjnych,
- Rozwijanie poradnictwa rodzinnego i edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- Współpraca z mediami – promowanie nowatorskich rozwiązań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy.

Spodziewane efekty:

- Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,
- Wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat przyczyn i skutków przemocy oraz wzrost zachowań prospołecznych.

Cel operacyjny:

2. *Podnoszenie efektywności działań i współpracy instytucji oraz organizacji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.*

Uzasadnienie:

Podjęcie działań przez pojedynczą instytucję w zakresie swoich kompetencji może nie wyczerpywać możliwych rozwiązań w danej sytuacji. Dopiero wspólne działanie instytucji obejmujących swoimi kompetencjami różne dziedziny życia może doprowadzić do wypracowania rozwiązania najlepszego w danej sytuacji i dla danej rodziny. W związku z powyższym tylko współpraca instytucji działających w tematyce przeciwdziałania przemocy domowej może doprowadzić do zatrzymania przemocy w środowisku. Także pomoc ofiarom przemocy domowej musi zakładać współpracę różnych instytucji. Dzięki temu możliwe będzie udzielenie kompleksowej pomocy zarówno osobom dorosłym, starszym jak i dzieciom. Aby współpraca instytucji przebiegała na najwyższym poziomie, osoby w niej uczestniczące

powinny stale podnosić swoje kwalifikacje w zakresie współpracy z innymi instytucjami. Także wspólny udział przedstawicieli różnych instytucji w konferencjach organizowanych na terenie Miasta przyczyni się do zacieśnienia współpracy pomiędzy odpowiednimi instytucjami.

Osoby pomagające krzywdzonym i słabszym, muszą stale podnosić swoje umiejętności w zakresie pracy z ofiarami przemocy domowej, aby nie doprowadzić u tych osób do powtórnego zranienia. Przedstawiciele różnych służb pracując z ofiarami przemocy domowej muszą zdawać sobie sprawę, iż zachowanie osób doznających przemocy może być niezrozumiałe i zniechęcające do pomagania. Dzięki stałemu podnoszeniu kompetencji zawodowych możliwe będzie prowadzenie adekwatnych oddziaływań i stosowanie odpowiednich form pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.

Współpraca służb w ramach zespołów interdyscyplinarnych zakłada wspólne wypracowanie planu działania odnośnie występującej trudnej sytuacji, w tym wychodzenie w środowisko dotknięte przemocą.

Zadania:

- Podnoszenie efektywności współpracy instytucji działających na rzecz ofiar przemocy,
- Podnoszenie kompetencji zawodowych i umiejętności pracy z osobami doznającymi przemocy domowej.

Spodziewane efekty:

- Usprawnienie sposobu postępowania wobec przemocy domowej,
- Podniesienie jakości pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

Cel operacyjny:

3. *Zapewnienie profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiarom i świadkom przemocy domowej.*

Uzasadnienie:

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienia i szkody. Przemoc domowa jest przestępstwem, lecz ofiara przemocy często nie jest w stanie dostrzec grożącego jej niebezpieczeństwa i spustoszeń, jakie dokonują się w jej psychice. Nieodpowiednie potraktowanie osoby zgłaszającej się po pomoc może doprowadzić do powtórnego zranienia, w wyniku którego ofiara przemocy w rodzinie traci nadzieję na uzyskanie pomocy. Dla zapewnienia optymalnej pomocy niezbędne jest stałe podnoszenie kwalifikacji i umiejętności w zakresie pracy z ofiarami przemocy domowej przez służby

działające w tej dziedzinie. Ważnym elementem działań na rzecz ochrony ofiar i świadków przed dalszym krzywdzeniem jest zapewnienie profesjonalnej pomocy psychospołecznej i prawnej w odpowiedniej jednostce, a w uzasadnionych sytuacjach także zapewnienie schronienia ofiarom przemocy. Zadanie to jest realizowane m.in. przez prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, często ma długą, nawet kilkunastoletnią historię i zwykle powtarza się według pewnych prawidłowości. W związku z tym niezbędne jest tworzenie i rozwijanie programów pomocowych dla ofiar przemocy domowej, a także dla świadków przemocy: dzieci. Udział w grupach samopomocy ma na celu zmniejszenie poczucia izolacji psychicznej i społecznej, a tym samym przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa i pewności siebie u osób objętych tą formą pomocy. Ważnym aspektem psychologicznych oddziaływań grupowych ukierunkowanych na zmianę, jest tworzenie i realizacja programów terapeutycznych. Umożliwią wypracowanie przez osoby dotknięte przemocą zmiany postaw wobec tego zjawiska, odreagowanie emocji związanych z przeżytą traumą, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz zdobycie umiejętności zachowań asertywnych.

Kolejnym ważnym działaniem powinno być opracowanie i realizacja programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program powinien być realizowany w ramach ścisłej współpracy: policji, prokuratury, pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz ofiar przemocy domowej. W ramach programu powinny zostać opracowane strategie postępowania w celu ochrony ofiary oraz świadków przemocy domowej.

Dla kształtowania prawidłowych postaw społecznych u dzieci będących ofiarami lub świadkami przemocy, niezbędne jest zapewnienie kontaktu z dorosłymi osobami o pozytywnym nastawieniu. Regularne kontakty pomiędzy w/w grupami osób przyczynią się do wzmocnienia poczucia własnej wartości u dzieci i zdobycia przez nich umiejętności zachowań prospołecznych.

Zadania:

- Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zamościu
- Tworzenie i rozwijanie programów pomocowych dla ofiar i świadków przemocy domowej,
- Zapewnienie profesjonalnej pomocy oraz wsparcia ofiarom i świadkom przemocy domowej,
- Organizowanie pomocy wolontariuszy na rzecz dzieci ofiar i świadków przemocy domowej.

Spodziewane efekty:

- Wzrost liczby osób objętych programami wsparcia,
- Wzrost liczby ofert form pomocy dla ofiar i świadków przemocy domowej,
- Podniesienie skuteczności pomocy świadczonej na rzecz osób doznających przemocy,
- Zaangażowanie wolontariuszy w udzielanie pomocy dzieciom, ofiarom i świadkom przemocy domowej.

Cel operacyjny:

- 4. Podejmowanie działań ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie,*

Uzasadnienie:

Oddziaływania wobec sprawców przemocy domowej mają na celu powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Wdrażane programy korekcyjno – edukacyjne ukierunkowane są na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, w celu zmniejszenia ryzyka dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększenia ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi sąd ma możliwość kierowania sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. Ważnym czynnikiem dla osiągnięcia zakładanych rezultatów jest stała współpraca służb i instytucji w zakresie monitorowania udziału sprawców w programach. Dlatego niezbędne jest wypracowanie strategii postępowania i monitorowania realizacji programu przez zobowiązanych do tego sprawców przemocy.

W wielu rodzinach, w których występuje przemoc nie doszło jeszcze do skazania sprawcy przez sąd, natomiast rozpoczęto procedurę Niebieskiej Karty. W sytuacji, gdy sprawca jest klientem pomocy społecznej możliwe jest w ramach pracy socjalnej zawarcie kontraktu socjalnego zobowiązującego do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Zadania:

- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego wobec osób skierowanych przez sąd,
- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego wobec osób, wobec których rozpoczęto procedurę Niebieskiej Karty.

Spodziewane efekty:

- Spadek zachowań przemocowych.

Cel operacyjny:

5. *Utworzenie systemu informacji nt. zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy,*

Uzasadnienie:

System monitorowania rodzin dotkniętych przemocą powinien przyczyniać się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób doznających przemocy oraz będących jej świadkami. Wymiana informacji w ramach systemu umożliwi zacieśnienie współpracy służb zaangażowanych w pracę na rzecz rodzin, co znacząco przyczyni się do wzrostu skuteczności podejmowanych działań a także spadku zachowań przemocowych.

Na terenie miasta Zamościa funkcjonuje wiele instytucji, placówek, organizacji pozarządowych działających na rzecz ofiar przemocy domowej. Ważnym elementem działań powinno być stałe, cykliczne upublicznianie informacji o w/w podmiotach. Dzięki temu osoby, które zechcą przerwać krąg przemocy będą miały łatwiejszy dostęp do niezbędnych informacji i odpowiedniej pomocy.

Diagnoza problemu przemocy z uwzględnieniem obszarów nasilenia tego zjawiska na terenie Miasta przyczyni się do kierowania pomocy i koncentrowania oddziaływań na osiedlach/ulicach szczególnie dotkniętych przemocą domową. Diagnoza grup osób najczęściej doświadczających przemocy.

Zadania:

- Gromadzenie danych dotyczących środowisk, w których została założona „Niebieska Karta”,
- Udostępnianie informacji nt. możliwości uzyskania pomocy w sytuacji doświadczania przemocy domowej,
- Tworzenie lokalnych diagnoz problemu przemocy – mapki.

Spodziewane efekty:

- Zwiększenie dostępności do informacji o instytucjach, placówkach i innych podmiotach działających na rzecz osób doświadczających przemocy,
- Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w związku z przepływem informacji o środowiskach dotkniętych przemocą domową.

Cel operacyjny:

- 6. Analiza dostępności różnych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz diagnoza potrzeb w tym względzie,*

Uzasadnienie:

W przypadku ofiar przemocy domowej bardzo istotnym elementem pomocy jest dostępność specjalistycznej pomocy psychologicznej oraz udzielenie profesjonalnego wsparcia w sytuacji doznawanego kryzysu. Taką rolę na terenie Zamościa spełnia Ośrodek Interwencji Kryzysowej świadczący pomoc dla osób doznających przemocy. Ośrodek w swojej ofercie ma specjalistyczną pomoc psychologiczną i prawną. W ramach Ośrodka funkcjonuje także hostel, w którym osoby w kryzysie mogą uzyskać schronienie. Pozostałe instytucje działające na rzecz ofiar przemocy mają węższą ofertę pomocy oraz inny zakres działań.

Analiza dostępności profesjonalnej pomocy oraz diagnoza oczekiwań ofiar przemocy pod tym względem jest istotnym czynnikiem umożliwiającym podjęcie działań nad zmianą. Dokonanie takiej oceny może stać się podstawą do podjęcia działań nad dostosowaniem oferty profesjonalnej pomocy do potrzeb osób uwikłanych w przemoc.

Zadania:

- Ocena dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej na terenie Zamościa z uwzględnieniem czasu oczekiwania na niezbędną pomoc,
- Diagnoza poziomu oczekiwań ofiar przemocy domowej w związku z dostępnością różnych form wsparcia.

Spodziewane efekty:

- Dostosowanie oferty specjalistycznej pomocy na terenie Miasta Zamość do potrzeb osób uwikłanych w przemoc domową: ofiar i świadków.